

FRA MERE TIL BEDRE - FREMTIDENS SVENDBORG

Naturskolen på tur.
Foto: Lasse Ussing

INTRODUKTION

Her er kommunalbestyrelsens ambitioner og ønsker for Svendborgs langsigtede udvikling. Med 'Svendborg' mener vi alt inden for den geografiske kommune – by, landsbyer og land. Vi giver her pejlemærkerne for, hvordan forenings- og erhvervsfolk, politikere og andre lokale aktører kan arbejde sammen og holde kursen mod den bedst mulige fremtid for netop hele kommunen.

Udviklingsstrategien udgør Svendborg Kommunes planstrategi jf. Planlovens §23a. Planstrategien sætter retning for den efterfølgende lovpligtige revision af kommuneplanen, der beskriver hvordan kommunen fysisk skal udvikles og arealerne anvendes.

Svendborg Kommune samarbejder med de øvrige fynske kommuner i Byregion Fyn. Derfor spiller kommunens udviklingsstrategi også sammen med den fælles fynske udviklingsstrategi "Strategi Fyn 2022-2025" og de udviklingsretninger, der følger heraf.

Endelig favner udviklingsstrategien kommunalbestyrelsens vedtagne politikker og strategier. Det gælder fx Klimahandleplan 2022, Skovstrategi 2020, kulturstrategien Kulturløfte vers.1, Uddannelsespolitik, Erhvervspolitik m.fl.

På side 4 finder du kommunalbestyrelsens vision for den fremtid: Billedet af det særligt gode ved Svendborg om 12-15 år. Vi tegner både nye tiltag og maler det frem, vi allerede er stolte af og vil dyrke bevidst.

Naturligvis skal den udvikling ske med ansvarlighed og respekt for hverdagens velfærd. Kun med trygge daginstitutioner, værdig ældrepleje, solid CO₂-reduktion og andre essentielle vilkår for vores og naturens trivsel, kan vi arbejde langsigtet med at udvikle et endnu bedre Svendborg.

På side 9 - 19 kan du læse om fem styrker, der kendetegner Svendborg. Vi har valgt at fundere vores arbejde med fremtidens Svendborg i de fem styrkers solide sokler.

På side 20 kan du læse om de initiativer, vi vil arbejde for at realisere sammen med lokale aktører. Vi vil opdatere udviklingsstrategien igen, så den passer til tidens nye behov, ønsker og prioriteringer.

En baggrundsrapport giver foreløbige bud på udfordringer og muligheder i Svendborg. Den danner grundlaget for udviklingsstrategien. Du finder baggrundsrapporten på www.svendborg.dk

Pige foran Svendborgsund-broen mellem Svendborg og Tåsinge.
Foto: Frida Jin Winther Andersen.

VISION

Plads til udsyn og tid til indsigt

Det er en fredag morgen i august 2035 og solen skinner over Svendborg. Højt oppe på de grønne terrasser øverst i campus på Nordre Kaj er et hold sygeplejestuderende ved at finde sig til rette i skyggen under træerne inden dagens gruppearbejde. Én vinker til et par venner på kajen nedenunder, der cykler forbi mod første lektion på SIMAC rundt om hjørnet. De starter ved skærmen i dag og slutter senere ude på sundet. Snakken går allerede højt om dagens forsøg med droner på det internationale testcenter for selvstyrende skibsfart.

Svendborg er stedet, hvor der er kort vej fra pensum til praktikplads og job. Uddannelserne favner bredt og niveauet er i top. Når man drømmer om at udvikle den nyeste robotteknologi for en smartere verden. Eller når man vil bringe sin viden og omsorg i spil for de yngste eller ældste generationer. Eller måske vil noget helt nyt: Mange bruger Svendborg som afsæt mod de syv verdenshave, fordi her er højt til loftet for start-ups og skub i netværkene for kreative hoveder.

Ind med det grønne – ud i det blå

Luften er lun denne formiddag. Der er lovet tordenbyger senere, og en gruppe sejlere på

visit spejder fra pumpestationens snegletag ud mod skyerne over Thurø og det nordlige Tåsinge. Det er nemmere at nyde synet af en dramatisk himmel nu, hvor byens mange grønne rum sikrer godt imod de voldsomme regnskyl. Uden for byerne har naturen også fået lov til at fylde mere. Urørte skove breder sig og giver plads til flere dyrearter og planter. Langs kyster og på øerne bugter grønne bånd sig i landskabet og inviterer til fri bevægelse og pusterum.

På en bakketop i Egebjerg Bakker har et hold morgenfriske pensionister netop gjort holdt for at nyde en pause og en kop termokaffe til den formidable udsigt over istidslandskabets grønne bakker og skove. Insekterne summer og i horisonten løfter skyerne sig tungt, mens vindmøllerne begynder at snurre. Enkelte i selskabet finder regnjakkerne frem.

Stadigt flere vælger netop Svendborg i ferien på grund af skønheden i de gamle ådale, friluftslivet ved kysterne og øernes sjældne ro. De lokale er stolte af at byde velkommen og vise naturen frem. Også i regnvejrr.

Store armbevægelser og små stjernestunder

Der er andet, der drager verden udenfor til Svendborg-egnen. Kulturen blomstrer her, i

◀ Udsigt fra Egebjerg Mølle mod Ollerup
Foto: Bente Tukjær

foreningsliv, i kulturinstitutioner og hos dedikerede borgere. Mange husker Svendborg for events som Svend Filmdage og for de små, hyggelige oplevelser: Den intime jazz-koncert i baggården. Akustisk akkompagneret fællessang på landsbyens lille torv. Digtoplæsning i bibliotekets have. Billedkunst for store og små. Et gadeteater i øjenhøjde. Korets smukke stemmer i kirken.

Svendborgs lokale og nationale kulturarv er med til at danne grundlaget for en fælles identitet. Borgere og turister i alle aldre introduceres til egnens rige historie og har gode muligheder for at dyrke den.

Men der er også plads til store armbevægelser: Teaterhuset på Frederikssø er et flagskib for scenekunst, hvor vækstlaget folder sig ud side om side med anerkendte navne på de skrå brædder. Det er et sted, som folk kommer langvejs fra for at være en del af. I Øhavets kulturelle hotspot udveksler man idéer og skaber mindeværdige oplevelser på tværs af kunstarter og institutioner.

Denne morgen holder en række varevogne fra lokale fødevarevirksomheder parkeret foran teaterhuset, som er pyntet op med flag og banere. De erhvervsdrivende har travlt, for der er rift om bæredygtige varer fra egnen, men i dag har man fundet tid til at hjælpes ad med at bære kasser med fynske delikatesser ind i teatret til et særligt arrangement. Om lidt bliver hundredvis af nye studerende og tilflyttere nemlig atter budt velkommen til et godt liv i Svendborg.

Skansen på Tåsinge med udsigt til Svendborg.
Foto: Michael Volder

VISIONEN KORT OG GODT

I Svendborg gør vi det vigtigste bedre i stedet for at stræbe efter mere, større, flere og hurtigere. Vi giver tid, rum og mulighed for, at alle kan leve og skabe det gode liv her. Vi har samtidig udsyn: Blik for, hvordan Svendborgs særlige ekspertiser og fordele kan blive til gunst for verden – og være med til at sikre vores grundlag for det gode liv. Svendborgs styrker er vores råstof og kompas for udviklingsarbejdet, der skaber bedre erhverv, oplevelser, viden og vigtig arbejdskraft rundt om vores kernevefærd.

Svendborgs fremtidige udvikling tager afsæt i fem udvalgte styrker:

- Naturen** – rammen om det gode liv
- Det maritime** – erhvervet og kulturarven
- Kultur og bevægelse** – en del af det gode liv
- Uddannelse** – plads til udsyn og indsigt
- Turisme** – porten til Øhavet

FRA MERE TIL BEDRE - SVENDBORGS FEM STYRKER

Vi ønsker, at alle kan leve og opleve det gode liv i Svendborg. Fastboende, pendlere, erhvervsdrivende, turister, studerende. Og vi tror på, at den på alle måder mest bæredygtige udvikling af fremtidens Svendborg tager sit afsæt i dét, vi allerede er rigtig gode til – eller har potentiale til at blive endnu bedre til.

Vores status som Cittaslow-kommune betyder, at vi allerede udvikler med tanke for kvalitet og omhu og tager afsæt i lokale særpræg og samarbejder. Fundamentet er lagt. Nu skal vi være bedre til at udnytte vores fordele fokuseret og bæredygtigt. Derfor har vi spurgt det lokale erhvervs- og foreningsliv om, hvilke særlige styrker Svendborg har. Resultatet er fem styrker, som vi i kommunalbestyrelsen er enige i, at vi skal arbejde videre med.

Natur: Svendborgs unikke istidslandskab, det smukke øhav og naturen i byerne. Naturen giver os rige muligheder for at være aktive i det fri og til finde ro til fordybelse – til det gode liv. Vi sikrer en god balance mellem at bruge naturen og beskytte naturen ved at give naturen mere plads og øge biodiversiteten.

Det maritime: Svendborgs direkte adgang til Øhavet giver exceptionelle muligheder for at kickstarte eller forfine særlige ekspertiser i

maritimt erhverv og iværksætteri eller specialisere sig i en maritim uddannelse.

Kultur og bevægelse: Svendborg bliver kendt som Danmarks bedste kulturegn med et mangfoldigt kultur- og foreningsliv i hele kommunen. Vores lokale og nationale kulturarv er med til at danne grundlaget for en fælles identitet. Borgere og turister i alle aldre introduceres til vores rige historie og får gode muligheder for at vedligeholde kendskabet til den.

Uddannelse: Svendborg som Danmarks bedste by for det gode studieliv: under uddannelsen, i fritiden, på vej ind på arbejdsmarkedet. Vi tilbyder verdens bedste maritime uddannelser og professionsuddannelser, der gør det muligt på én gang at blive til noget og blive her.

Turisme: Vores gæster har lyst til at besøge Svendborgs attraktioner og forrygende outdoor-oplevelser hele året rundt. Vi tilbyder både kendte og alternative overnatningsmuligheder og er kendt som fremragende værter.

Havevandring i den selvforsynende landsby i Hundstrup.

Foto: Kristine Kiilerich.

"Børn leger på skatebane på Frederiksø i Svendborg.
Foto: Knud Mortensen".

CITTASLOW SOM BÆRENDE PRINCIP FOR UDVIKLINGEN

Svendborg Kommune opnåede i 2008 som den første danske kommune et medlemskab af den internationale Cittaslow-bevægelse. Udviklingsstrategien står på skuldrene af de værdier, der knytter sig til Cittaslow-tankegangen: At vi planlægger og udvikler vores kommune med udsyn, omtanke og kvalitet. Vi skal for så vidt muligt bruge de nyeste, moderne løsninger med afsæt i de lokale særpræg, traditioner og historie.

Læs mere om Cittaslow her cittaslow.svendborg.dk.

KRAFTFULDE KRYDSFELTER

Naturen er rammen for det hele. Alle de andre styrker enten behøver eller drager fordel af vores særlige natur. Den skal vi respektere og tænke med i udviklingsarbejdet.

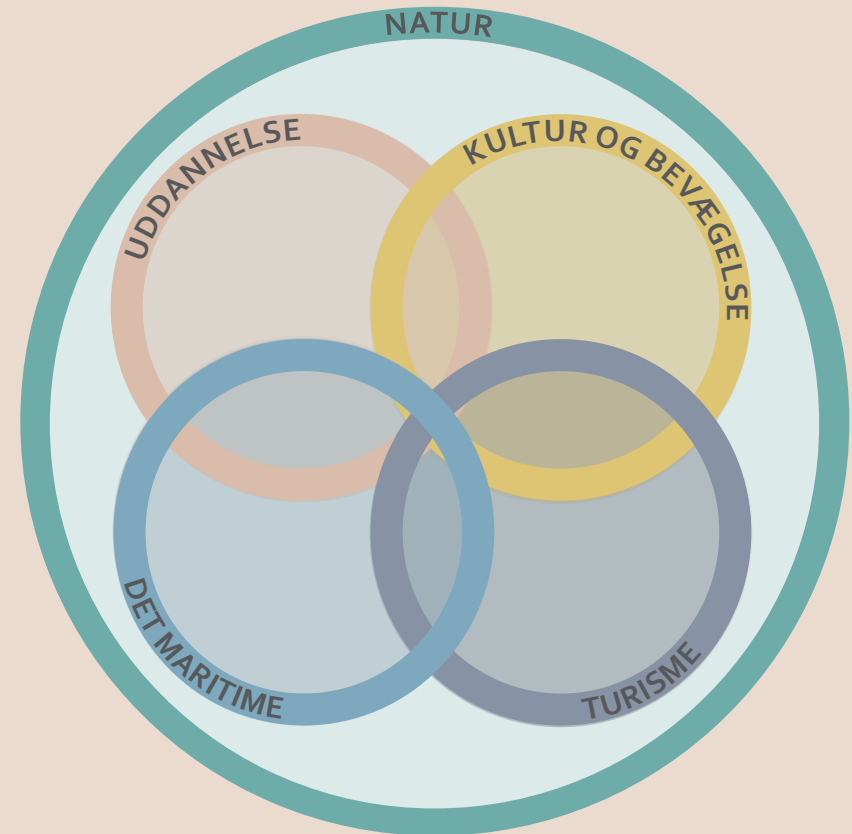
Sidst i strategien præsenterer vi en række konkrete initiativer. Det er vores signaturprojekter. De tager alle afsæt i en eller flere af Svendborgs udvalgte styrker.

Vi vil især dyrke potentialerne i krydsfeltet imellem dem:

For eksempel vil vi arbejde bevidst med, hvordan tiltag inden for kultur og turisme løfter hinanden, eller hvordan uddannelserne og det maritime erhverv kan drage vigtig nytte af hinanden.

Ideerne til signaturprojekterne kommer blandt andet fra lokale borgere, foreninger og virksomheder.

Vi ønsker en lokal forankring og en fælles udvikling, der gavner vores lokale borgere, virksomheder, foreninger mv. Derfor byder vi alle interesserede stort velkommen til arbejdet med fremtidens Svendborg!

NATUREN

- rammen om det gode liv

Naturen på hele Svendborg-egnen er som sagt noget helt særligt. Sydfyn og Øhavet byder på et smukt landskab med en lang kyststrækning og meget attraktive farvande med mange småøer. Hertil kommer større skove, naturområder, varierede kulturlandskaber og en spændende geologi.

Der er tæt forbindelse mellem den natur, som landskaberne har skabt, og den kultur, som er opstået. Det hele hænger sammen: Lige fra den frugtbare jord, der lagde grundstenene til herregårdene, til de mange havne og havet, som de maritime erhverv udspringer af.

Naturen giver gode mødesteder for fællesskaber og er et vigtigt element i et sundt og rigt liv. Desuden inspirerer naturen os i vores kunst- og kulturliv, i gastronomien og meget andet. Naturen er en væsentlig del af vores lokale identitet og muligheder.

Naturen er dog under pres og mangler plads. Mange af naturarealerne er små, artsfattige og de ligger spredt. Det har vi særligt fokus på i vores fremtidige udvikling.

Svendborg-egnens natur, ø-geografi og kyster tilbyder unikke rammer for at skabe endnu flere muligheder for friluftsliv. Benyttelse og beskyttelse af naturen skal dog være balanceret. Når der er flere, som bruger naturen, skal vi også give naturen mere plads, så vi kan give en rigere natur videre til de kommende generationer.

◀ Udsigt fra Tuxensvej mod den græsklædte odde, Skansen, ved Vindeby Nor.

Foto: Michael Frederiksen

Insektbuffet foran Svendborg bibliotek.
Foto: Svendborg Kommune.

Definition på biodiversitet

FN definerer biodiversitet som: "Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne samt mangfoldigheden af økosystemer."

DET VIL VI

- Vi vil have mere biodiversitet både på land, i vand og i byerne - i eksisterende områder og i nye. For at øge biodiversitet vil vi pleje den eksisterende natur, vi vil give naturen mere plads og skabe mere sammenhængende natur. Især de kystnære områder og den marine natur skal udvikles.
- Vi vil give alle en let og tryk adgang til naturen i hverdagen både på landet og i byerne, langs kyster og kajer. Det skal ske i respekt for sårbar natur. Byerne skal have grønne oaser med fælles adgang.
- Formidlingen af naturområderne styrkes.
- Vi vil tilbyde et bredt udbud af attraktive og bæredygtige friluftsmuligheder til det sunde liv for alle.
- Vi vil tilpasse os klimaforandringerne på måder, hvor naturen både drager fordel af vores tilpasninger og i sig selv kan medvirke til CO₂-reduktion og øget biodiversitet.

Fra side 20 kan du læse mere om, hvad vi forventer at sætte igang sammen med lokale aktører.

FAKTA

- Vi har seks områder udpeget som Natura 2000-områder - dvs. af international interesse - fordelt på 1.900 ha* på land samt havområder i Det Sydfynske Øhav og i Storebælt.
- Der er registreret 2.092 ha beskyttet natur, som tæller både søer, enge, moser og overdrev. Det svarer til 5% af kommunens samlede areal. Vi har dermed en mindre andel beskyttet natur end resten af Fyn og landet som helhed.
- 122 ha af kommunens beskyttede naturområder vil forsvinde ved en havstigning på 0,5 meter.
- Vi har 5.783 ha fredskov, svarende til ca. 14% af kommunens landareal. En stor del af skoven er mere end 200 år gammel (3.470 ha). Svendborg Kommune ejer 308 ha skov.
- Der er registreret 118 arter af planter, dyr og svampe, som er truede eller sårbare i Svendborg Kommune. (Kilde: Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet 2018.)
- Over to tredjedele af adspurgte tilflyttere peger på naturen som bevæggrund til at flytte til Svendborg Kommune (Svendborg Kommune: Tilflytningsanalyse maj 2021)

* En hektar (ha) er 100 x 100 meter, der svarer til ca. to fodboldbaner

DET MARITIME

- erhverv og kulturarv

Svendborg har et unikt potentiale som maritimt kraftcenter. Med sin kombination af maritime uddannelser i verdensklasse, 753 jobs i veletablerede og nystartede maritime virksomheder og innovative startups, kan vi tiltrække internationale virksomheder. Miljøet rummer en stærk sammenhæng fra uddannelse over forskning til udvikling af maritim teknologi og attraktive arbejdspladser til fremtidens søfart.

De maritime erhverv omfatter udviklingen af automatiserede processer til søs – kaldet 'autonomi', som blandt andet omfatter udvikling og produktion af droner, sikkerhedssystemer og it-systemer til skibsfarten. Derfor er Svendborgs maritime kraftcenter også en del af den fælles fynske satsning NextGenRobotics, som skal udvikle et ambitiøst erhvervsfyrtårn for robotter, droner og autonom, kystnær skibsfart.

Svendborg by, de små kystbyer og øerne er samtidig stærkt forankret i den maritime tradition, og Svendborg Havn er Danmarks bedst bevarede industri-

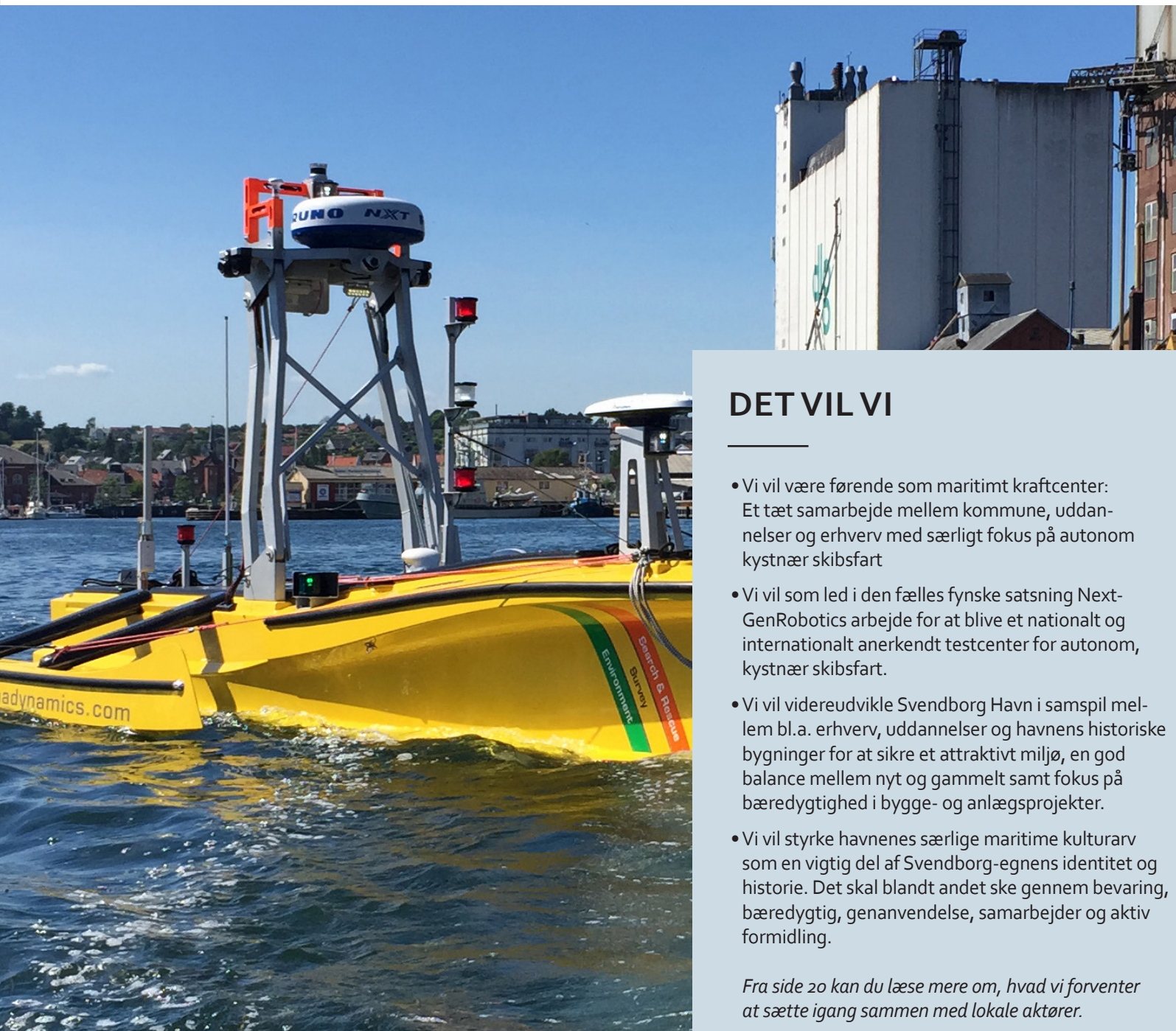
havn med både aktive værfter, kulturmiljøer og liv på kajkanten. I havnemiljøerne smelter stærke traditioner, nye erhverv og den synlige kulturarv sammen. Det har en stor tiltrækningskraft både for turister og borgere.

Med en kystlinje på 179 kilometer er der aldrig langt til et havbad eller vind i sejlene. Svendborg Kommune er lig med træskestovmiljøet, mange lystsejlere og friluftaktiviteter til vands. Med færger, der forbinder det fynske fastland med øerne Ærø, Drejø, Skarø og Hjortø, er vi porten til Det Sydfynske Øhav.

◀ *Studerende på den maritime uddannelsesinstitution SIMAC.*

Foto: SIMAC

DET VIL VI

- Vi vil være førende som maritimt kraftcenter: Et tæt samarbejde mellem kommune, uddannelser og erhverv med særligt fokus på autonom kystnær skibsfart
- Vi vil som led i den fælles fynske satsning Next-GenRobotics arbejde for at blive et nationalt og internationalt anerkendt testcenter for autonom, kystnær skibsfart.
- Vi vil videreudvikle Svendborg Havn i samspil mellem bl.a. erhverv, uddannelser og havnens historiske bygninger for at sikre et attraktivt miljø, en god balance mellem nyt og gammelt samt fokus på bæredygtighed i bygge- og anlægsprojekter.
- Vi vil styrke havnenes særlige maritime kulturarv som en vigtig del af Svendborg-egnens identitet og historie. Det skal blandt andet ske gennem bevaring, bæredygtig, genanvendelse, samarbejder og aktiv formidling.

Fra side 20 kan du læse mere om, hvad vi forventer at sætte igang sammen med lokale aktører.

FAKTA

- Svendborg-egnens samlede geografi tæller én erhvervshavn, seks kommunale lystbådehavne, 10 private havne og tre færgeforbindelser.
- Svendborg Havn har årligt 160 erhvervsanløb, dvs. erhvervsskibe, der lægger til i Svendborg.
- I 2017 var der på Fyn 2677 maritime jobs. Ud af dem var 753 i Svendborg Kommune (Kilde: Tidl. Fyns Maritime Klynge).
- SIMAC, Svendborg Søfartsskole, Maersk Training og SESG uddanner unge til fremtidens bæredygtige skibsfart.
- Den maritime kulturarv på Svendborg Havn kommer til udtryk i seks udpegede kulturmiljøer og mere end 50 fredede og bevaringsværdige bygninger, der gør den til Danmarks bedst bevarede industrihavn
- Den maritime kulturarv rummer samtidig et utal af hjemmehørende og historiske skibe, Danmarks Museum for Lystsejlad og en bred vifte af maritime foreninger og skibslaug, som styrker havnens identitet og kontakten med havet.

◀ Danmarks første sejlede autonome drone til søopmålinger i Svendborg Havn.
Foto: Danodynamics ApS

KULTUR OG BEVÆGELSE

- en del af det gode liv

Svendborgs kultur- og fritidsliv er mangfoldigt og af høj kvalitet. Hvad end, man søger fordybelsen i den lokale læseklub, fællesskaberne i idrætsforeninger, intimiteten i koncerten under åben himmel eller vil lade sig rive med af ny scenekunst med store armbevægelser. Kultur- og fritidslivet drives og udvikles i vid udstrækning af frivillige ildsjæle. I de senere år har den samtidig gennemgået en professionalisering, der viser, at her er der gode vilkår for at leve af sit kunstneriske virke. Derudover er vækstlaget enestående i Svendborg. Mange talenter klækkes i Svendborg, hvor der er rige muligheder for at forløse sit fulde potentiale. Der er både plads til at eksperimentere med sin niche og rejse hele festivaler for specifikke kunstarter eller genrer.

Kulturen og idrætten står som stærke eksempler på fællesskab og frivilligt engagement i Svendborg. I udviklingsstrategien har vi valgt at sætte fokus på kulturen som kreativ og kunstnerisk udfoldelse, der skaber fællesskaber og oplevelser samt bidrager til dialog og dannelse. Det kulturliv, vi beskriver her, bærer præg af en åbenhed: Svendborg-egnen favner det nye, men passer også på det gamle og viser respekt for det stedbundne. Vi spiller hinanden gode. Det gør vi blandt andet med et nyetableret kommunikationsnetværk

på tværs af kulturinstitutioner, aktører og kommune og med et klynge-samarbejde, hvor vi sammen udvikler og driver aktive idræts- og bevægelsesfællesskaber.

Som kommune understøtter vi de kulturelle kræfter og det frivillige foreningsliv, hvor de spirer og lever. Det gør vi blandt andet ved at facilitere nye samarbejder, fjerne barrierer, yde økonomisk støtte og have særligt fokus på den udvikling, der går på tværs af Svendborgs styrker. Vores scenekunst

bliver også sat på landkortet med et nyt teater- og oplevelseshus på Frederiksborg. Det samme gør vores stærke foreningsliv og talentudviklingsarbejde, når atleterne vinder guld, eller vores bysbørn optræder på landsholdene. Med udgangspunkt i vores efterhånden mange erfaringer med både mindre og større events, er vi i stand til at understøtte og afvikle events af mange formater, der kan bidrage til øget synlighed, øget lokal omsætning og styrke det lokale samarbejde.

◀ *Live-musik til Cittaslowdag Ribers Gård.
Foto: Mads Claus Rasmussen.*

Opførelse af musikforestillingen
Fjeren og Rosen af BaggårdTeatret
og Josefine Ottesen 2022
Foto: Tom Andreasen

DET VIL VI

- Vi vil gøre Svendborg-egnen kendt som én stor kultur-egn og én af landets mest interessante teaterbyer med byernes rum og pladser som kulisse og lærred for kulturfællesskaberne og vækstlaget
- Vi vil skabe høj kulturel kapital blandt børn og unge for at styrke den kulturelle dannelse, kulturens vækstlag og talentudviklingen
- Vi vil styrke synligheden af events, kulturaktiviteter og hele Svendborgs kulturelle brand, så endnu flere borgere og gæster får lyst til at engagere sig i de mange kunst- og kulturtilbud
- Vi vil styrke den kulturelle synergi på tværs af kulturelle genrer og fremme innovative samarbejder, der tiltrækker og skaber kunstneriske og musikke jobs og styrker den kulturelle fødekæde
- Vi vil fortsætte udviklingen af de bevægelsesinitiativer, der kendetegner Svendborg Kommune, og på den måde bruge aktive fællesskaber til at styrke borgernes trivsel, både fysisk og mentalt
- Vi vil styrke den historiske bevidsthed i både byen og i lokalområderne ved at demokratisere kulturarven via samskabelse og borgerinddragelse.

Fra side 20 kan du læse mere om, hvad vi forventer at sætte igang sammen med lokale aktører.

FAKTA

- Svendborg-egnen har flere end 80 kulturelle foreninger, sås om kor, musikforeninger, festivaler, teater- og diletantforeninger, lokalarkiver og museer, forsamlingshuse mv., og mere end 120 idrætsforeninger.
- Svendborg Kommune har formaliserede samarbejdsaftaler med otte kulturinstitutioner; Svendborg Museum, Naturama, BaggårdTeatret, Borgerforeningen Svendborg Teater, Taasinge Museum, SAK Kunstbygning, B&U Teatret og Foreningen Rytmisk Råstof
- Svendborg Kommune driver desuden Svendborg Musikskole, Svendborg Bibliotek og Svendborg Ungdomsskole
- Svendborgenserne opsøger kulturtilbud i højere grad end lands- og regionsgennemsnittet (Statistikbanken; 2020)
- Kulturlivet angives som en af de væsentligste årsager til tilflytning (Svendborg Kommune: Tilflytningsanalyse maj 2021)

SVEND Filmdage 2022
Foto: Andreas Basarinsen

Undervisning på den maritime
uddannelsesinstitution SIMAC.
Foto: SIMAC

UDDANNELSE

- tid til indsigt og plads til udsyn

På Svendborg-egnen har vi en bred vifte af uddannelser: Grundskoler, forberedende uddannelser, gymnasiale og erhvervsfaglige ungdomsuddannelser, høj- og efterskoler og videregående uddannelser. Særligt for netop Svendborg er SIMAC; landets førende uddannelsesinstitution inden for maritime uddannelser. Samarbejdet mellem uddannelser og erhvervslivet er stærkt i Svendborg. Vi uddanner fremtidens velfærds-personale til lokale jobs, og der er lærepladsgaranti inden for en lang række brancher.

Vores andre styrker i form af kultur og bevægelse samt natur afspejler sig i de mange lokale undervisningstilbud og læringsmiljøer.

Skolerne kan blandt andet benytte Sejlcentret samt Natur- og Miljøskolen, hvor eleverne får konkrete erfaringer med naturen og det maritime liv, der giver helt unikke færdigheder og viden for resten af livet. I Svendborg-projektet, med idrætsskoler og aktive børn i dagtilbud, sætter vi desuden særligt fokus på idræt, krop og bevægelse for børn og unge og arbejder konstant på at fremme deres fysiske, sociale og mentale trivsel.

Den nye læreruddannelse i Svendborg (2025) får også en helt unik profil med fokus på mad, krop, idræt og udeliv.

Vores høj- og efterskoler er noget helt særligt. Skolerne som samlingssteder med mange aktiviteter – og arbejdspladser for mange borgere – spiller en vigtig rolle for lokalsamfundene og for Svendborg samlet set.

De tager hvert år imod mange forventningsfulde unge mennesker fra hele landet. De danner også rammer for begivenheder, der henter eksperter, meningsdannere, politikere og kulturpersonligheder til det sydfynske, ligesom skolerne selv er med til at sætte Svendborg på Danmarkskortet, når deres elever og undervisere rejser ud for at dele og vise deres kundskaber.

Der er omkring 2600 jobs inden for uddannelse i Svendborg Kommune.

DET VIL VI

- I Svendborg vil vi udvikle os som uddannelsesby, så vi fortsat er et attraktivt sted for nye uddannelser.
- Vi vil tilbyde studiesteder af høj kvalitet, uanset uddannelse. Derfor skal alle, der er involverede i de studerendes uddannelsesliv samarbejde om at skabe de bedst mulige rammer.
- Vi vil styrke sammenhængen mellem uddannelse og erhverv, så lokale virksomheder får nemmere ved at rekruttere lokalt og nyuddannede har bedre muligheder for at etablere et liv i Svendborg.
- Vi vil danne, uddanne og inddrage alle unge, så de som aktive medborgere i et demokratisk samfund kan tage kvalificerede valg og får indflydelse på deres fremtid.
- Vi vil gøre det nemt at skifte til nye veje på arbejdsmarkedet gennem hele livet. Det kan være et af midlerne til at kunne rekruttere den rette arbejdskraft.

Fra side 20 kan du læse mere om, hvad vi forventer at sætte igang sammen med lokale aktører.

FAKTA

- I 2022 har Svendborg 7.220 elever i grundskolealderen 6-16 år. Befolkningsprognosen viser, at antallet af 6-16-årige vil stige til 7.516 frem mod 2035
- I Svendborg er 2.641 personer beskæftiget i undervisningsbranchen. Kilde: Statistikbanken.dk
- Svendborg er hjemsted for et bredt udvalg af ungdoms-, professions- og videregående uddannelser. I 2025 åbner den nye læreruddannelse i nybyggede faciliteter på Nordre Kaj ved Svendborg havn. Læreruddannelsen får en unik profil med fokus på idræt, mad og udeliv samt en styrket overgang fra uddannelse til ansættelse.
- I Svendborg kan man tage forskellige uddannelser, fx:

Pædagogisk assistent

Pædagog

Pædagog med bevægelsesprofil

Serviceøkonom

Sygeplejerske

Social- og sundhedshjælper

Lærer (2025)

Den frie læreruddannelse

Maskinmester

Skibsfører

Skibsofficer

◀ Skolen på vandet på Thurø.
Foto: Jon Spangsvig.

TURISME

- natur, kultur, ro og autenticitet

Svendborg-egnen er en populær destination med et stærkt brand. Især kysterne, øerne og vores særegne istidslandskab tiltrækker mange, der dyrker outdoor-oplevelser og søger bæredygtige ferier i det fri. Fra de rolige vandringer, fisketure og stille stunder i kajakken til for eksempel mountainbike-ræs og træklating. Særligt i højsæsonen har Svendborg mange turister. Men vi har grobund for at være en attraktiv turistdestination hele året rundt: Naturen i kombination med kulturlivets festivaler og events, det hyggelige provinsbyliv og de lokale kulinariske oplevelser giver egnen en helt unik karakter, der formår at appellere bredt og både tiltrække turister og nye borgere.

I Svendborg er der ca. 1260 turismeskabte jobs. Turismen bidrager til omsætningen hos de erhvervsdrivende inden for både oplevelseserhvervet, restauranterne og detailhandlen. Turismetiltag gavner desuden bosætning og fastholdelse af tilflyttere, når de gennem kreative og inspirerende oplevelser i deres nærrområde får optimale rammer for at udfolde det gode liv og samtidig

tilbyde fremragende værtskab til nye besøgende.

Det Sydfynske Øhav rummer også mange områder med både national og international geologisk værdi. Det Sydfynske Øhav vil med en UNESCO-certificering i endnu højere grad kunne understøtte naturturismen og styrke formidlingen af bæredygtige initiativer.

◀ I centrum af Svendborg by.
Foto: Tom Andreasen.

Sejlere på sundet under Svendborgsund-broen.
Foto: Christina Mejrup.

DET VIL VI

- Vi vil styrke både dansk og international turisme over hele året gennem privat, lokalt og tværkommunalt samarbejde
- Vi vil arbejde for bæredygtig turismeudvikling, der bygger på vores stedbundne værdier – blandt andet Svendborg-egnens varierede produktion af lokale fødevarer
- Vi vil opnå UNESCO-udnævnelse af Geopark Det Sydfynske Øhav og fortsætte udviklingen
- Vi vil styrke værtskabet i form af et besøgscenter, der skal understøtte borgernes og virksomhedernes mulighed for at byde gæster velkommen og guide dem til Geopark-oplevelser samt andre maritime, kulinariske, kulturelle eller naturoplevelser.

Fra side 20 kan du læse mere om, hvad vi forventer at sætte igang sammen med lokale aktører.

FAKTA

- Der er 1.268 turismeskabte jobs i Svendborg (Kilde: VisitDenmark – tal fra 2019)
- I 2021 var der samlet 548.916 overnatninger i Svendborg Kommune: (Kilde: VisitDenmark – tal fra 2021)
- Turismeomsætning i 2019 lå på 941 mio. kr. (Kilde: VisitDenmark – tal fra 2019)
- Langt de fleste turister kommer i skolernes sommerferie, hvilket hænger godt sammen med, at 91% af alle besøgende er danskere (Kilde: VisitDenmark – tal fra 2021).
- I højsæsonen 2021 havde Svendborgs lystbådehavne ialt 17.987 overnatninger i gæstebåde.

På badebroen.
Foto: Kristine Kiilerich. ▼

SIGNATURPROJEKTER

NATUR

1 Udvidelse af og sammenbinding af naturen
Øhavet og dets kyster skal rumme et rigt og naturligt plante- og dyreliv i Svendborg Kommune. Vi vil udvide og sammenbinde naturen i Geopark Det Sydfynske Øhav ved at:

I. Etablere stenrev og plante ålegræs i samarbejde med vores nabokommuner i projektet 'Liv i Lillebælt'. Her kan et varieret plante- og dyresamfund i den marine natur bedre trives. Ålegræsenge kan desuden optage og lagre store mængder kulstof tilsvarende skovene.

II. I samarbejde med private lodsejere vil vi arbejde for at sikre den rette pleje af strandengene og øerne. Vi vil også sikre oversvømmelsestruede, værdifulde naturområder mulighed for at kunne udvikle sig ind i landet. Samtidig skal der skabes adgang til kysten og vandreruter (fx udvidelse af Øhavsstien) med opholdsfaciliteter flere steder, hvor det ikke forstyrrer fuglelivet.

III. For at gøre naturen mere robust, vil vi udbygge naturområdet Rødme Svinehaver i Egebjerg Bakker gennem opkøb og tidsbegrænsede aftaler med private lodsejere. Området har en stor artsrigdom – også med sjældne arter. Egebjerg Mølle er et af Geoparkens lokale formidlings- og undervisningssteder. En rig natur i Geopark Det Sydfynske Øhav giver også gode oplevelsesmuligheder for lokale og styrker turisterhvervet.

2 Udviklingen af Landskabsringen ved Tankefuld
I forbindelse med udviklingen af den nye, bæredygtige bydel ved Tankefuld vil vi skabe et større sammenhængende landskab rundt om bydelen Tankefuld. Her skal der være en oplevelsesrig natur, høj biodiversitet og naturlig vandhåndtering. Vi vil binde skovarealer sammen, udlægge nye skovarealer og skabe mere vild natur. Alt sammen er forbundet på tværs af åsen, der som en bakke snor sig gennem området. Landskabsringen og åsen skal være let tilgængelig og arbejdet skal gå hånd i hånd med byudviklingen.

3 Genåbning af Kobberbækken – klimatilpasning, naturgenopretning og bynatur
Området ved Ørkildsgade og Grusvig er meget udsat for oversvømmelse ved skybrudsregn. Ved at åbne Kobberbækken med tilstrækkelig bredde og dybde kan vi undgå heftige skader som følge af fremtidens stadigt voldsommere skybrud. Samtidig kan bækken igen blive levested for ørreder og andet dyreliv. En åben bæk vil genskabe en grøn forbindelse mellem Ørkild og Svendborg Havn samt bidrage til at skabe bynatur i det nye byudviklingsområde på Godsbanearialet.

4 Udvikling af besøgsområde ved Klintholm Kalkgrave
Klintholm Kalkgrave er et område med international forskningsinteresse. Det er et af de tre internationale "GeoSites" i Geopark Det Sydfynske Øhav. Klintholm er et af de eneste steder i verden, hvor man kan se en afgørende overgang mellem to tidsperioder for omkring 60 millioner år siden: Da havet ændrede sig fra at være varmt og hajfyldt til at blive et koldt polarhav. Den del af skrænten, hvor historien står frem i geologien, gror dog til i dag og bliver udvisket. Vi vil derfor indlejre en mindre del i en permanent ramme og lade resten stå urørt, så det er bevaret for eftertiden. Vi vil samtidig sørge for formidling af området.

Udsigt til lystbådehavnen i Lundeberg.

Foto: Morten Eriksen.

DET MARITIME

5 Svendborg/Sydfyn skal være et maritimt kraftcenter

Det maritime kraftcenter Svendborg/Sydfyn er en del af en fælles fynsk satsning; NextGen-Robotics. Den handler om at skabe et erhvervsfyrtårn for robotter, droner og autonom samt kystnær skibsfart. Det maritime kraftcenter skal skabe ekstraordinære testfaciliteter og innovative samarbejder med henblik på at udvikle og producere autonome løsninger til fremtidens højteknologiske industrier til lands, til vands og i luften. Vi skal sammen med virksomheder og uddannelsesinstitutionerne udvikle talenter og tilbyde fysiske rammer og udstyr, der er det bedste af det bedste. Det vil skabe et godt fundament for virksomheder fra ind- og udland og tiltrække investorer og fonde.

6 Grøn autonomi - inkluderende en cykelfærge - skal binde øhavet sammen

Når vi siger autonomi og grøn autonomi, skal omverdenen helst sige 'Svendborg'. Vi vil binde øhavet sammen og understøtte en bæredygtig infrastruktur med blandt andet en cykelfærge fra f.eks. Frederiksø til Vindebyøre. Det skal være en batteridrevet, autonom - dvs. selvstyrende - færge, der kan "bestilles" efter behov. Med en databaseret platform er der taget højde for både trafik, sikkerhed og havmiljø. Cykelfærgen vil også understøtte en sund levevis som alternativ til bilfærge.

KULTUR OG BEVÆGELSE

7 Kunst, kultur og natur i de åbne rum

Vi skal afdække og facilitere, hvordan vi kan benytte de åbne rum som ramme for kunst og kultur – både i byen og i lokalområderne. De åbne rum kan danne ramme om fx parader, gadeteater, street art, opera, en skulpturpark, audiowalks mv., hvor kulturen især kan møde børn og unge i øjenhøjde. I den forbindelse skal vi også afdække, hvordan Frederiksø og Rundbuehallen kan udvikles som en (fortsat) ramme om et mangfoldigt kunst- og kulturliv. Realiseringen af projektet kan blandt andet understøttes af mobile og fleksible faciliteter, såsom værksteder.

8 Det nye Ribers Gård – Danmarks nye hotspot for musik

Vi vil understøtte realisering af Det nye Ribers Gård som et unikt kraftcenter for musik. Et sted, der ikke findes mere til i Danmark: Et sted, hvor man kan opleve musik, spille musik, skabe musik, arrangere musik og lære musik. Et sted for alle, uanset om man er professionel eller nybegynder, barn eller voksen. Konkret omfatter projektet en ombygning og en modernisering af foreningen Rytmask Råstofs faciliteter i lejemålet i Ribers Gård. De nye faciliteter skal bl.a. bidrage til et styrket musikalsk vækstlag, et styrket samarbejde i en musikerhvervsklynge og flere og bedre tilbud til det musiske publikum.

9 Kultur-erhvervs-kaj på Østre Kaj

Vi vil tiltrække kulturelle erhvervsvirksomheder og dermed også skabe flere kreative jobs. Det skal bl.a. ske med etableringen af en kultur-erhvervs-kaj på eksempelvis Østre Kaj. Samtidig skal kreativt og kulturelt iværksætteri styrkes ved at afdække mulighederne for at rejse mere risikovillig kapital, der kan bidrage til en øget professionalisering af kulturlivet.

10 Kultur-Caminoens mangfoldige oplevelser

Vi vil kunne tilbyde Danmarks mest mangfoldige kulturliv i hele kommunen og der skal prioriteres økonomi til lokale kulturpuljer, der kan understøtte et levende kulturliv i lokalområderne. Et middel til at binde kulturlivet bedre sammen er udviklingen af en kultur-Camino bestående af ruter af forskellige længde, der forener by og lokalområder samt natur og kultur. Ruterne skal fremvise både ny og eksisterende kultur samt kultur på tværs af genrer og formidle den lokale kulturarv til alle aldersgrupper. Projektet skal være CO₂-neutralt og har mange fordele: Det kan bidrage til at forene mental og kropslig sundhed. Det kan være afsæt for bedre formidling af vores kulturarv og generelt understøtte kultur- og outdoorturismen. Kultur-caminoen kan desuden både samtænkes med nuværende samt kommende stier og ruter.

UDDANNELSE

11 Danmarks bedste studieby
Svendborg skal være kendt som Danmarks bedste studieby for erhvervs- og professionsuddannelser. En essentiel forudsætning for at kunne tiltrække og fastholde unge til uddannelserne er:

I. At der er gode boligmuligheder tæt på uddannelsesmiljøerne. Vi skal derfor sikre et tilstrækkeligt antal attraktive boliger til unge. Det højner også sandsynligheden for, at unge bliver boende efter endt uddannelse og bliver en del af det aktive erhvervsliv i Svendborg

II. Vi vil samarbejde på tværs af skoler, institutioner og erhvervsliv om at gøre det lettere for studerende at finde et studiejob. Det skal være nemt at komme i kontakt med sin kommende arbejdsgiver.

III. Ligeledes skal det sociale miljø og fritidsmulighederne være i top: I Svendborg bydes alle unge velkommen med en festlig modtagelse til det nye kapitel i deres liv. Alle unge skal opleve en god modtagelse, som åbner døren til nye fællesskaber og præsenterer det bedste af, hvad Svendborg kan tilbyde studerende.

IV. Vi vil desuden styrke studiefællesskaberne med et studie-/ungdomshus i Svendborg, hvor unge på tværs af uddannelser kan være sammen om aktiviteter på egne præmisser. Socialt, men også fagligt. Derudover kunne der også være studiepraktiske tilbud til de unge, som f.eks. IT-faciliteter eller vejledning i privatøkonomi.

12 Udvikling af Svendborg Natur- og Miljøskole
I Svendborg går uddannelse og natur hånd i hånd. Vi vil derfor udarbejde en helhedsplan for Svendborg Natur- og Miljøskole. Skolen skal have en nøglerolle i Geopark Det Sydfynske Øhavs uddannelsesaktiviteter. Skolen skal være stedet, hvor elever fra folkeskoler og ungdomsuddannelser kan undervises i naturfag, opleve hvordan naturen gavner trivslen og den mentale sundhed, samt få glæde og interesse for friluftslivet sammen med en øget ansvarlighed overfor miljøet. Skolens aktiviteter kan også bredes ud til at omfatte forskellige voksne grupper. En del af helhedsplanen er at undersøge, om Natur- og Miljøskolens lokaler kan moderniseres og om udearealerne kan udbygges.

Natur- og Miljøskolen vil sammen med Trailcenter Svendborg (mødested i naturen, som inspirerer til nye måder at være aktiv i naturen på) og Svendborg Vands planlagte Formidlingscenter Skovmøllen komme til at udgøre et nyt 'Center for Natur og Bæredygtighed'. Her kobles naturforståelse, sundhedsfremme og bæredygtig dannelse i en regional oplevelsesattraktion og kan blive en hjørnesten i en UNESCO Global Geopark.

Projektet er under udvikling og næste skridt vil være, at der igangsættes et forprojekt med en nærmere beskrivelse, herunder en helhedsplan for Natur- og Miljøskolen.

Ispause på torvet. Foto: Tom Andreasen.

TURISME

13 Det gode værtskab – turisten i fokus
Vi skal alle være gode værter for vores turister. Det handler om generel imødekommenhed, men også om en lyst og viden, der sætter os i stand til at vejlede turisten i vores område om alt fra Geopark-seværdigheder til spisesteder og kulturelle oplevelser. Gennem det gode værtskab vil vores område fremstå med høj autenticitet og attraktivitet og styrke vores turismebrand med udgangspunkt i vores styrker.

14 Havnene som turismemæssige knudepunkter
Havnene i Svendborg Kommune skal fungere som turismeknudepunkter, uanset om man ankommer til havnene fra vand- eller land-siden. Det kræver fokus på de fysiske faciliteter, og på hvor gæster kan få mad og drikke. Vores gæster skal opleve at blive guidet om mulighederne. Vores forskellige havne og deres faciliteter skal appellere til forskellige segmenter og grupper som f.eks. kajak-roere, outdoor-turister, sejlere, færggæster, vandrende, by-turister og folk på udkig efter kulturoplevelser.

- 15 Sæsonudvidelse via mere kultur- og erhvervsturisme**
Vi vil udvikle Svendborg-egnen som en turistattraktion for især kulturturisten – og især uden for højsæsonen. Det kan vi gøre ved at skabe attraktive venues for større events, f.eks. en ny Rundbuehal og en multiarena. Der skal udarbejdes en strategi for events, så ambition og prioritering af erhvervsevents, lokale kulturarrangementer og andre temaevents går op i en højere enhed, og så kræfterne fokuseres. Der skal tages stilling til, hvordan vi finansierer og samtidig holder et helårsfokus. Et strategisk arbejde med venues indebærer også et øget offentligt-privat samarbejde i forhold til eventtiltrækning, planlægning og gennemførelse.

- 16 Udvidelse af overnatningskapacitet**
Vi vil have en høj kvalitet i vores overnatningstilbud, og vi tør være frontløbere på nye og alternative løsninger. Det handler bl.a. om at få fat på outdoor-segmentet og understøtte diversitet i stadig mere populære overnatningsformer: Eksempelvis van-life (hvor man bor, lever eller rejser i sin bil/varevogn), Tiny House-life (et lille hus med maksimalt 37 kvadratmeter gulvareal) samt privat udlejning af private hjem. Vi skal også være mere attraktive for besøgende i forbindelse med større events, hvilket betyder, at vi skal skabe mulighed for at øge volumen af overnatninger (fx også hotel, camping, glamping, vandrehjem og sommerhuse).

- 17 Sydfyn som et mekka for kulinarisk turisme**
Sydfyn skal brande sig som den førende kulinariske destination i Danmark. Vi har spisestederne, producenterne og butikkerne på plads. Der skal sættes yderligere ind på, at lokale fødevarer brandes og markedsføres i forbindelse med alle typer af events i samarbejde med de sydfynske attraktioner. Som turist skal man kunne danne sig et overblik over de lokale producenter og kulinariske aktiviteter. Fødevarerproducenterne skal åbne besøgssteder og lede turisterne videre. Kulinarisk turisme kan programsættes hele året og bidrage til en udvidelse af turistsæsonen. Endvidere er der mulighed for at målrette arrangementer mod mange forskellige segmenter; f.eks. turister med fokus på bæredygtighed.

TVÆRGÅENDE SIGNATURPROJEKTER

- 18 Svendborgs maritime kulturarv og en grøn Geo-havnepark**
Den maritime kulturarv skal løbende formidles i hele Svendborg gennem historiefortællinger om for eksempel Svendborg som søfartsby i bybilledet, via teater, musik og andre events, ved at udarbejde materiale til folkeskolerne og ved at formidle arven i Svendborgs nye 'Svendborg Maritime Erhvervspark' på Nordre Kaj. En del af fortællingen skal bygge på at bevare og

formidle den sejlene kulturarv i form af historiske skibe i havnen, et samlande maritimt formidlingssted på havnen og endelig værftsmiljøet omkring Ring-Andersen."

En kommende Geo-havnepark på Jessens Mole skal formidle Det Sydfynske Øhav som UNESCO Global Geopark. Parken får rollen som Svendborgs geopark-besøgscenter, hvor Geopark Det Sydfynske Øhavs grundfortælling formidles udendørs, legende i børnehøjde og inviterende til at komme ud i Det Sydfynske Øhav og landskaberne omkring.

Geo-havneparkens udtryk og aktiviteter kan i forskellig grad afspejle det naturgrundlag Geopark Det

Sydfynske Øhav er bygget over, de klimarelaterede udfordringer der følger med og den især maritime kulturarv, som øhavet har givet muligheder for at udvikle. Geoparken skal være grøn og gavne biodiversiteten og skal bidrage til, at bynatur bliver mere tilgængelig i hverdagen til glæde for både borgere og besøgende.

- 19 Musik til SVEND**
Projektet skal videreudvikle og styrke udbredelsen af "Musik til SVEND", eksempelvis som et genkendeligt tema i overgangen fra dagtilbud til ForårsSFO og fra ForårsSFO til o. klasse.

KOMMUNE- PLANREVISION

Udviklingsstrategien er også kommunens planstrategi. Med udviklingsstrategien besluttes derfor, hvad der skal revideres i kommuneplanen.

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal gennemføres en delvis revision af Kommuneplan 2021-2033. Arbejdet med kommuneplanrevisionen forventes igangsat i 2023.

Følgende emner inden for styrkerne giver anledning til en revision af kommuneplanen:

NATUR

Kommuneplanen revideres ud fra ambitionen om at skabe mere plads til naturen som led i at øge biodiversiteten. I det åbne land vil det blandt andet få afsmittende virkning på Grønt Danmarkskort og resultere i nye udpegninger til potentielle lavbundsarealer og skovrejsning.

Naturen skal også have mere plads i byerne, hvor flere krav om bynatur skal øge de grønne og blå områder, sikre flere bytræer og gøre natur til en del af hverdagen. For at give plads til naturen, skal der tænkes i synergier, hvor flere arealinteresser kan gå hånd i hånd. Det gælder fx ved sikring af vores vandmiljøer og grundvand, men også i forbindelse med anlæg af vedvarende energianlæg.

DET MARITIME

I arbejdet med kommuneplanen vil der være fokus på at bevare, fremme og give nye muligheder for de maritime erhverv – både eksisterende og de nye. Det forestående arbejde med en opdateret udviklingsplan for Fremtidens Havn, forventes ligeledes at sætte et aftryk i kommuneplanen. I kommuneplanen opdateres rammerne for udviklingen af arealerne på og ved Svendborg Havn med fokus på en god balance mellem byliv, boliger, kultur, maritime erhverv, kulturmiljøer og uddannelse.

KULTUR OG BEVÆGELSE

Kommuneplanen revideres med fokus på, hvordan den fysiske planlægning skal understøtte ambitionen om at Svendborg-egnen skal være kendt som én stor kulturby samt sætte rammer for kunst, kultur og bevægelse i byens rum.

UDDANNELSE

I revisionen vil fokus være på, hvordan den fysiske udvikling skal understøtte ambitionen om at være Danmarks bedste studieby og understøtte en udvikling af et uddannelsescentrum på Svendborg Havn. Det inkluderer også, hvordan vi skaber attraktive studiemiljøer. Udbuddet af boliger til studerende skal forbedres og der skal sikres en sammenhængskraft med uddannelsesinstitutionerne. Vi forventer, at der skal arbejdes med forskellige bosætningsmuligheder til de studerende fx. studieboliger og skolehjem. Kommunen oplever et stigende børnetal, hvorfor der skal foretages en strategisk prioritering af arealer til offentlige formål og aktiviteter, som kan være med til at understøtte skoler og institutioner.

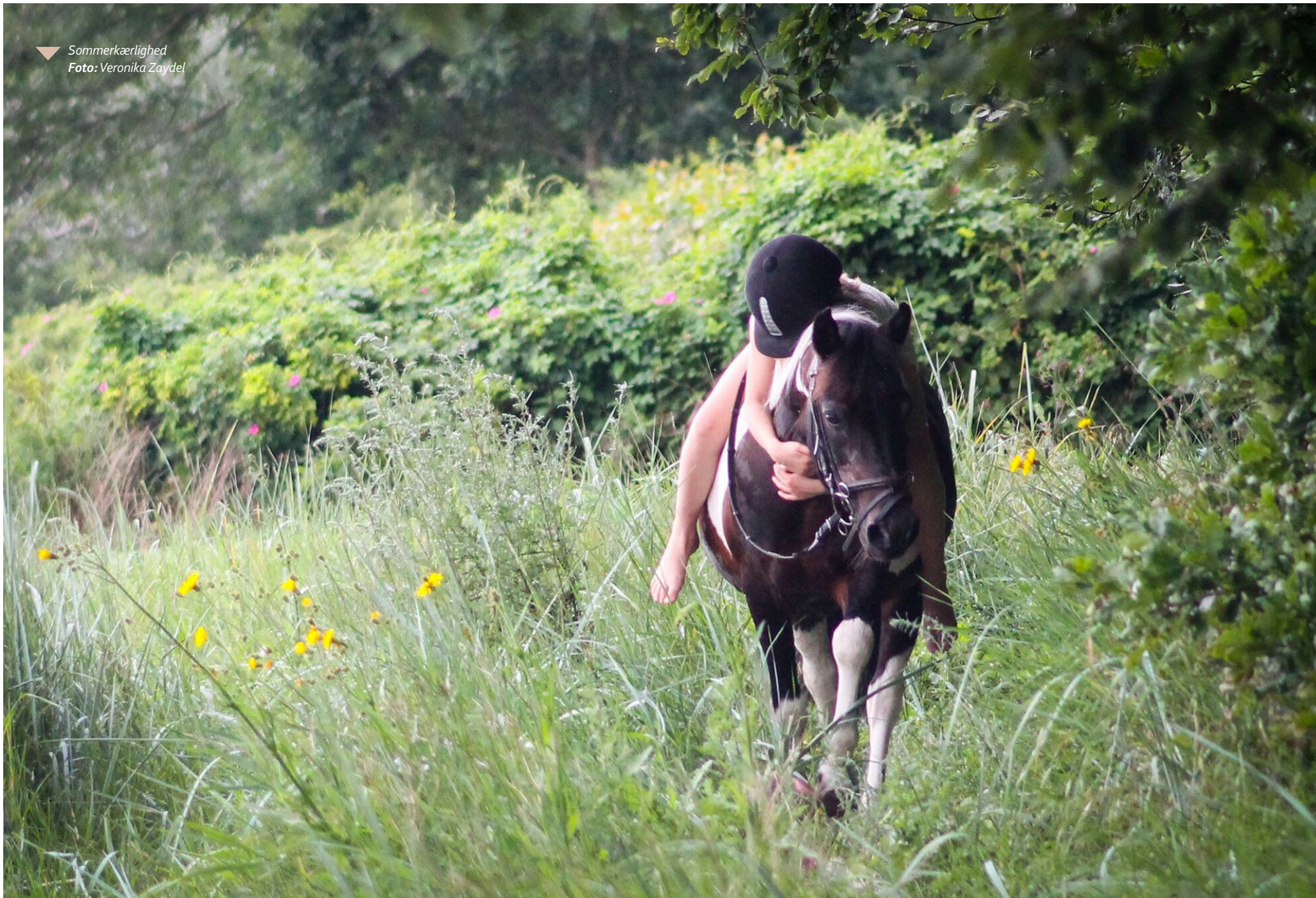
TURISME

Kommuneplanen revideres med et ønske om at øge overnatningskapaciteten og give flere muligheder for natur- og kystturismen. En større overnatningskapacitet kan blandt andet være i form af feriecentre og hoteller, men også flere og bedre muligheder for alternative overnatningsformer som glamping, autocamperpladser og overnatning på vandet. Herudover videreføres ønskerne om udlæg af nye sommerhusområder ved Revsøre og Bøsøre, som ligeledes var en del af Planstrategi '19. Se redegørelse og udpegninger i Bilag 1 - Nye sommerhusområder.

Fortsættes side 27

▼ Sommerkærlighed
Foto: Veronika Zaydel

Foruden udviklingsstrategiens styrker giver følgende emner anledning til en revision af kommuneplanen:

KLIMA

Indsats fra Svendborg kommunes klimahandleplan 2022 skal indarbejdes i kommuneplanen. Vi skal arbejde med klimarobusthed i land og by. Hvordan vi skal sikre os mod højere vandstand og flere skybrud, og hvordan vi skal afbøde mere varme og tørke. Vi skal prioritere, hvilke arealer, der skal beskyttes og hvor vi lader arealer oversvømme og dermed give plads til mere ny, våd natur. Derudover skal vi arbejde med klimaneutralitet ved hjælp af forebyggelse. En omstilling til vedvarende energi er et vigtigt virkemiddel til at bremse klimaforandringerne. I kommuneplanen skal der arbejdes med, hvordan vi generelt kan give bedre muligheder for VE-anlæg.

LOKALOMRÅDER OG BOSÆTNING

Den nyeste viden fra Svendborg Kommunes lokalområdeanalyse 2022 indarbejdes, hvor blandt andet lokalområdernes potentialer beskrives og den strategiske landsbyplanlægning opdateres. Kommuneplanen revideres med fokus på at understøtte alternative boformer. Alternative boformer kan blandt andet være bofællesskaber, mindre boliger, tiny økolandsbyer mm. Der foretages en revision på baggrund af den demografiske udvikling. Udviklingen viser, at der er behov for flere senior-, pleje-, ældre- og demensboliger de kommende år.

Ligeledes gennemføres en revision af de generelle retningslinjer og rammer for lokalplanlægning for at understøtte udviklingen inden for de ovenstående emner. De resterende temaer i Kommuneplan 2021-2033 vil blive tilrettet, som en eventuel konsekvens af de reviderede temaer. Samtidig vil tema-afsnittene blive ajourført i forhold til overordnet planlægning og ændret lovgivning.

DET BETYDER, AT FØLGENDE KOMMUNE- PLANTEMAER REVIDERES:

”Byudvikling og bosætning”, ”Lokalområder”, ”Erhverv og Turisme”, ”Kultur og Fritid”, ”Børn, Unge og Uddannelse”, ”Social, ældre og sundhed”, ”Tekniske anlæg og forsyning”, ”Natur”, ”Landskabs-områder”, ”Jordbrug”, ”Geologi og Grundvand” og ”Klimatilpasning”.

PLANLÆGNING SIDEN SIDST

Siden Kommuneplan 2021-2033 blev vedtaget i august 2021, er nedenstående kommuneplantillæg udarbejdet.

Kommuneplantillæg - vedtaget

- 2021.06 - Område til offentlige formål, Gudbjerg
- 2021.04 - Offentlig formål, Eriksholmsvej
- 2021.07 - Erhvervsområde Englandsvej
- 2021.08 - Tankefuld Nord
- 2021.03 - Boligområdet Gemalvej

Svendborg Kommunes Udviklingsstrategi 2023-2035

Udgivet af:

Svendborg Kommune den 29. august 2023

Høringsperiode:

Den 17. april 2023 til den 12. juni 2023

Layout, web og grafik:

Svendborg Kommune

Fotos:

Se under det enkelte billede

Svendborg
Kommune

Bilag 1

Nye sommer- husområder

Kommunalbestyrelses strategi

I Svendborg Kommune har vi stærke stedbundne kvaliteter i form af vores kultur, kyster, den særlige stemning i de sydfynske byer og naturen. Det er værdier vi værdsætter og stolt viser frem og deler med besøgende og turister.

I Udviklingsstrategi 2023 har Kommunalbestyrelsen valgt at fokusere på styrken *“Turisme - natur, kultur, ro og autenticitet”*.

Kommunalbestyrelsens ønsker blandt andet at skabe flere overnatningsmuligheder, herunder også flere sommerhuse. Flere sommerhusområder, vil være med til at skabe synergi mellem turismeerhvervet, det lokale erhverv og vores attraktioner, da flere sommerhuse vil skabe flere overnatningsmuligheder og mulighed for længere ophold.

Kommunalbestyrelsen ønsker at styrke kommunen som et gæstfrit og attraktivt sted at besøge. Derfor er det vigtigt, at der er et varieret udbud af overnatningsmuligheder for både sæson- og helårsturismen.

Planlægning for nye sommerhusområder

Med den moderniserede planlov vedtaget i juni 2017, fik kommunerne mulighed for at søge staten om nye sommerhusområder. Det er et krav, at ansøgningen er baseret på konkrete udpegninger i en planstrategi.

Svendborg Kommune har i dag få sommerhusområder, som alle er helt udbygget. For fortsat at være et gæstfrit og attraktivt sted at besøge, ønsker kommunalbestyrelsen at søge Plan- og Landdistriktsstyrelsen om nye sommerhusområder, så der kan etableres flere sommerhuse.

Eksisterende sommerhusområder

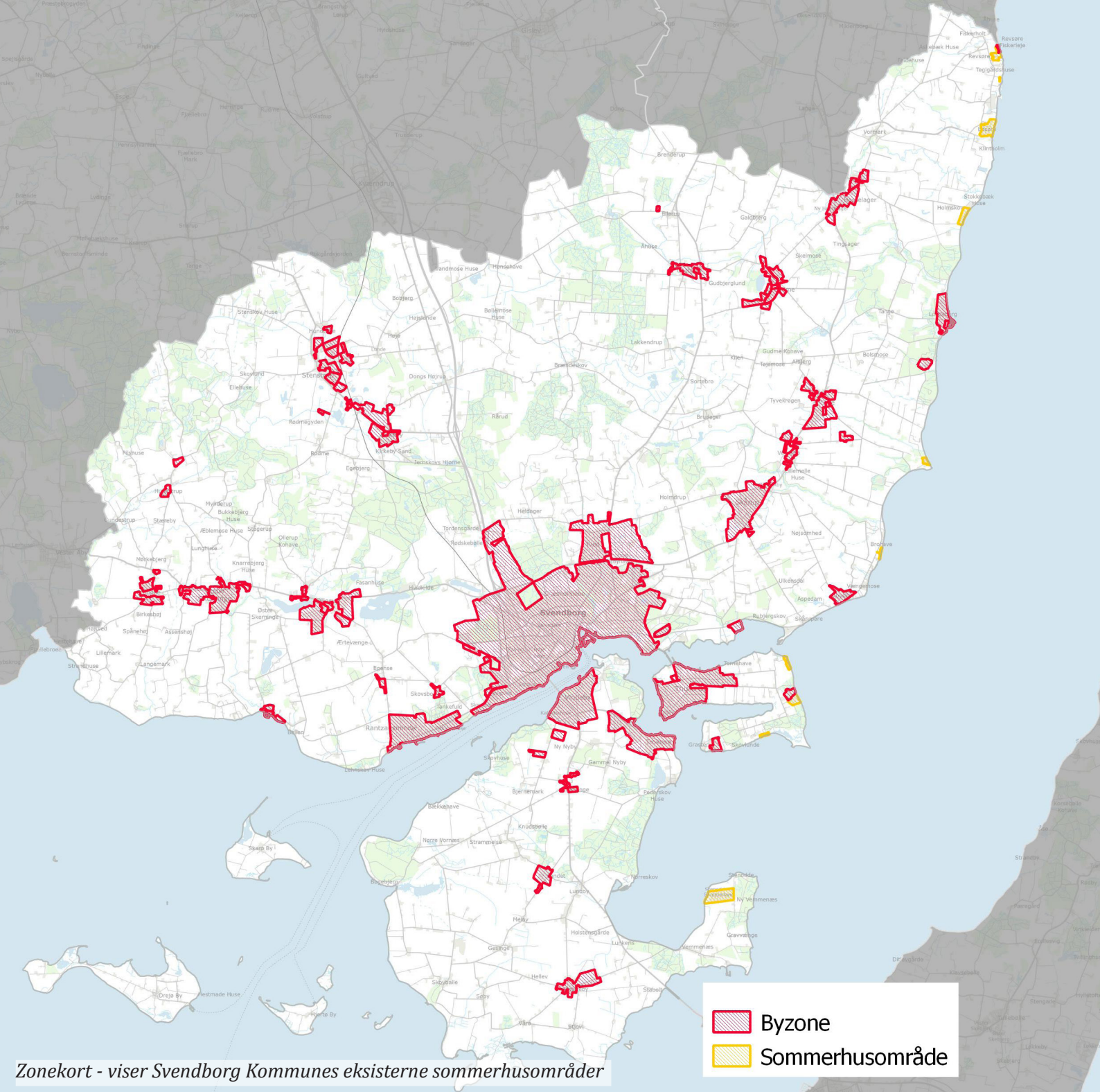
10 områder er udlagt i kommuneplanens rammer til sommerhusområde.

De eksisterende sommerhuseområder er kendetegnet ved, at det er gamle og mindre sommerhusområder med små grunde. Alle sommerhusområderne er beliggende tæt ved stranden og i flere områder er der fra det enkelte sommerhus direkte adgang til stranden.

Den mindste sommerhusramme omfatter kun et sommerhus. Kommunens største sommerhusområde (Stenodden) omfatter ca. 200 sommerhuse.

Eksisterende sommerhusområde ved Revsøre

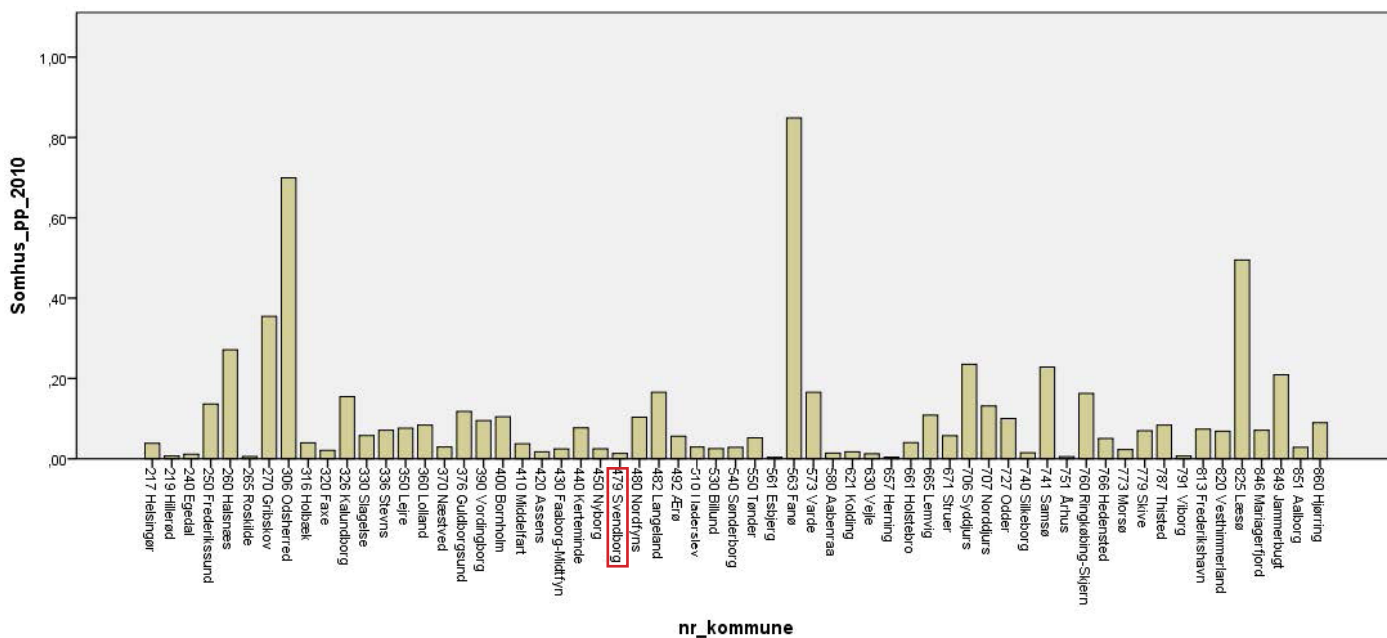

Zonekort - viser Svendborg Kommunes eksisterende sommerhusområder

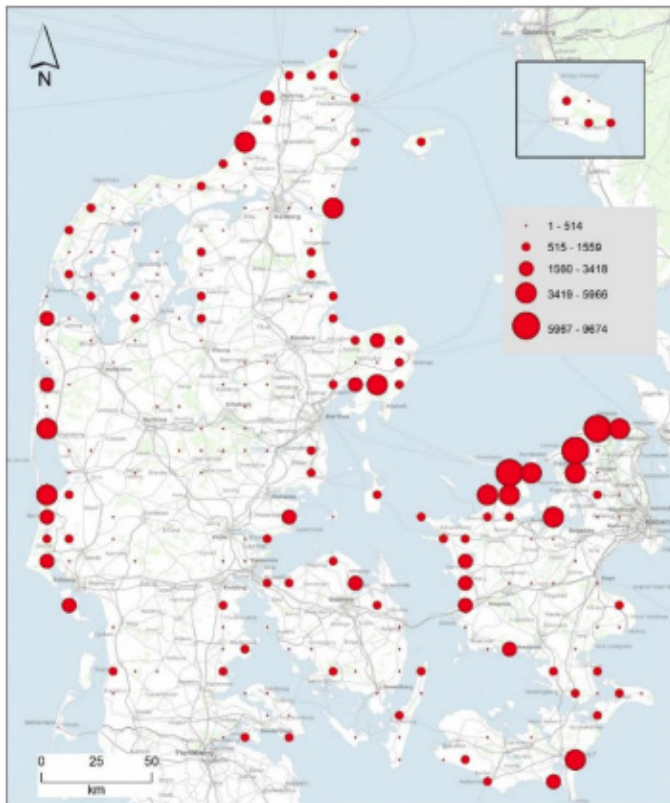
Kommunens sommerhusområder har overvejende en størrelse på ca. 20-50 sommerhuse. I alt er der i kommunen ca. 600 sommerhuse, hvilket gør Svendborg Kommune til en af de kystkommuner i Danmark med færrest sommerhuse pr. indbygger.

Figur 1: Antal sommerhuse pr. indbygger pr. kommune, 2011

Kilde: Videnscenter for Dansk Kystturisme, 2012, s. 19 (Kystturisme i Danmark)

Alle 10 kommuneplanrammer, som er udlagt til sommerhusområde, er fuldt udbygget. Derfor er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at øge mængden af sommerhuse, med mindre, at kommunen tildeles nye sommerhusområder. Det betyder samtidig, at Svendborg Kommune ikke kan tilbyde, at tilbageføre uudnyttede sommerhusområder i bytte for nye sommerhusområder.

Figur 2: Sommerhuslokalisering 2020

Kilde: Sommerhuse og verdensmål - beskyttelse, benyttelse og planlægning, 2022, s. 41

Potentiale og behov

Mange turister vælger allerede Svendborg Kommune som feriedestination. Vores turister kommer for at opleve den unikke natur, de levende byer, vores aktive havnemiljøer og de mange oplevelsesmuligheder vi tilbyder.

Svendborg egnen og vores nabokommuner byder på et hav af aktiviteter og arrangementer som tiltrækker turister og generer overnatninger.

Svendborg kommune er en del af Geopark Det Sydfynske Øhav, som byder på mange aktiviteter og oplevelser både til lands og til vands.

Du kan vandre på Øhavsstien, cykle, ride, sejle, fiske, dykke, spise lækre lokale råvarer og meget mere. Området har international bevågenhed og Geopark Det Sydfynske Øhav aspirerer til at blive udnævnt til UNESCO Global Geopark.

Svendborg er desuden trinbrættet til Øhavet og de mange små øer. Svendborg og det Sydfynske Øhav har godt 30 festivaler om året, og der kommer hele tiden flere til. Her kan næves Hansted Live, 5700 Summer, Dansktopfestival, Skarø festival, SVEND Filmdage med open-air biografer, talks og stort prisshow og ikke mindst verdens største solokapsejlads, Sliverrudder, med mere end 400 både fra ind- og udland, der starter og slutter i Svendborg.

I den kommende planperiode ønsker Svendborg Kommune yderligere at bidrage til udviklingen, ved at udvide kommunens sommerhusområder. Turismeerhvervet har i en årrække været stødt stigende. Den ferieform sommerhuse genererer forventes at skabe synergi imellem de eksisterende turismeerhverv og endda skabe endnu flere.

Flere sommerhuse kan være medvirkende til, at turismesæsonen forlænges. Flere sommerhuse vil ydermere give mulighed for, at flere turister kan overnatte i nærheden af de oplevelser, som tilbydes i Svendborg. Det er særligt børnefamilier eller flere familier som ønsker at holde ferie sammen, som mangler overnatningsmuligheder. Dette kan imødekommes med flere sommerhuse.

Placering af sommerhusområder i kystnærhedszonen

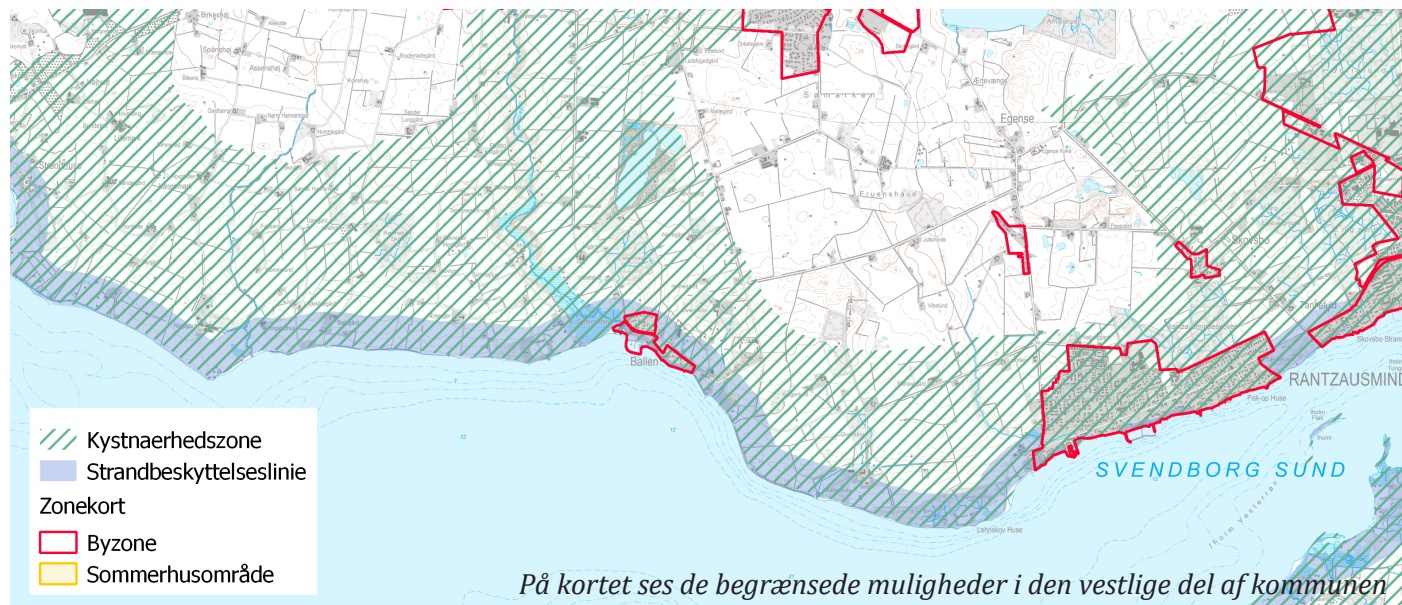
Svendborg Kommune har ca. 180 km kyststrækning. Udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen skal ske i forbindelse med eksisterende eller planlagte bysamfund, feriecentre eller sommerhusområder. De forudsætninger betyder, at Svendborg Kommune kun har få relevante arealer til sommerhusområder.

Der er foretaget en gennemgang og vurdering af kommunens arealer i kystnærhedszonen for at undersøge hvor der er egnede arealer til udlæg af sommerhusområder.

Der er ligeledes indkaldt idéer og forslag fra offentligheden.

Svendborg Kommune ønsker at søge Plan- og Landdistriktsstyrelsen om to sommerhusudlæg,

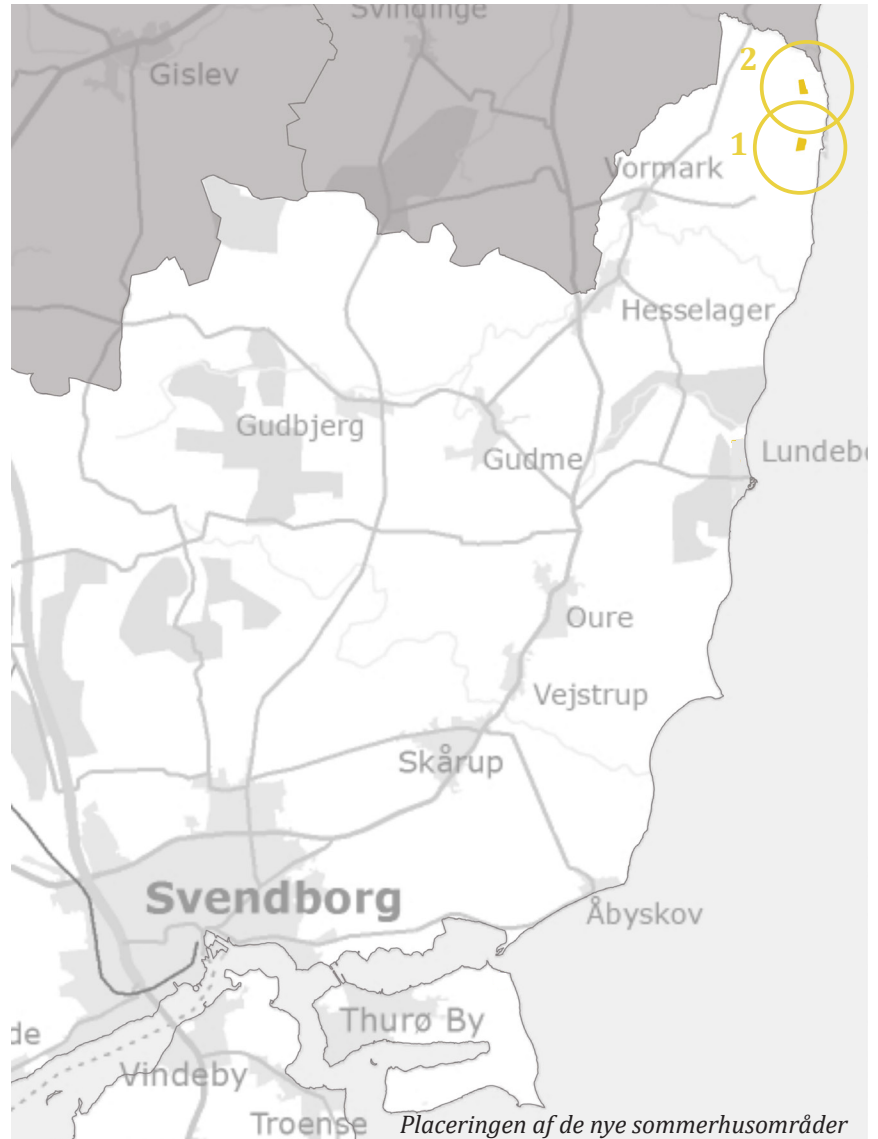
I det følgende afsnit præsenteres de to ønsker til nye sommerhusområder.

Nye sommerhusområder

1. Bøsøre
2. Revsøre

1. Bøsøre

Bøsøre er et mindre område som hovedsageligt består af et eksisterende sommerhusområde og en campingplads – Bøsøre Strand og Feriepark. Bøsøre Strand og Feriepark er kommunens største campingplads og tilbyder indkøbsmuligheder, kro samt et indendørs- og udendørsvandland. Det er tilbud som sommerhusgæsterne ligeledes kan benytte. Et nyt Sommerhusområde ved Bøsøre forventes derfor at generere vækst helt lokalt. Samtidig forventes det, at sommerhusgæsterne vil anvende kommunens øvrige tilbud.

Nyt sommerhusområde

Udlægget ligger i den nordlige del af Bøsøre, grænsende til kystnære arealer. Bøsøre ligger midt mellem Nyborg og Svendborg og inden for kort afstand (11 km) til kommunens udpegede turistcenter Lundeborg.

Sommerhusudlægget ligger i forlængelse af en offentlig sti, som fører til en god og børnevenlig sandstrand (se rød stiplede markering). Udlægget ligger derudover i forbindelse med skov og natur herunder områder med fokus på formidling af naturen. Der er gode muligheder for gå- og vandreture. Blandt andet går Klokkefrøstien gennem Bøsøre (rekreativ vandresti).

Arealet udgør ca. 3,2 ha og der kan indpasses ca. 35 sommerhuse.

Natur og landskabsinteresser ved Bøsøre

Området er udpeget på Grønt Danmarkskort til at udgøre "økologiske forbindelser" og som et "naturområde som bidrager til andre formål".

Syd for området (inden for campingområdet) er klokkefrøvandhuller. Derfor er området langs østkysten udpeget til økologisk forbindelse. Det vurderes muligt ved nærmere planlægning for sommerhusområdet, at indarbejde hensynet til klokkefrøer.

På grund af klokkefrøer i området og Bøsøre Vandværks nordligste boring er området udpeget til "naturområder som bidrager til andre

interesser", fordi der er synergi mellem at understøtte den økologiske forbindelse (af hensyn til klokkefrø) og grundvandsbeskyttelsen.

Det boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) til Bøsøre Vandværks nordligste boring omfatter en mindre del af udlægget. I den nærmere planlægning skal der stilles krav om, at BNBO skal friholdes for bebyggelse og der skal på anden vis tages hensyn til boringen.

Der vurderes ikke at være naturinteresser eller særlige landskabsinteresser, som er til hindre for det ønskede udlæg.

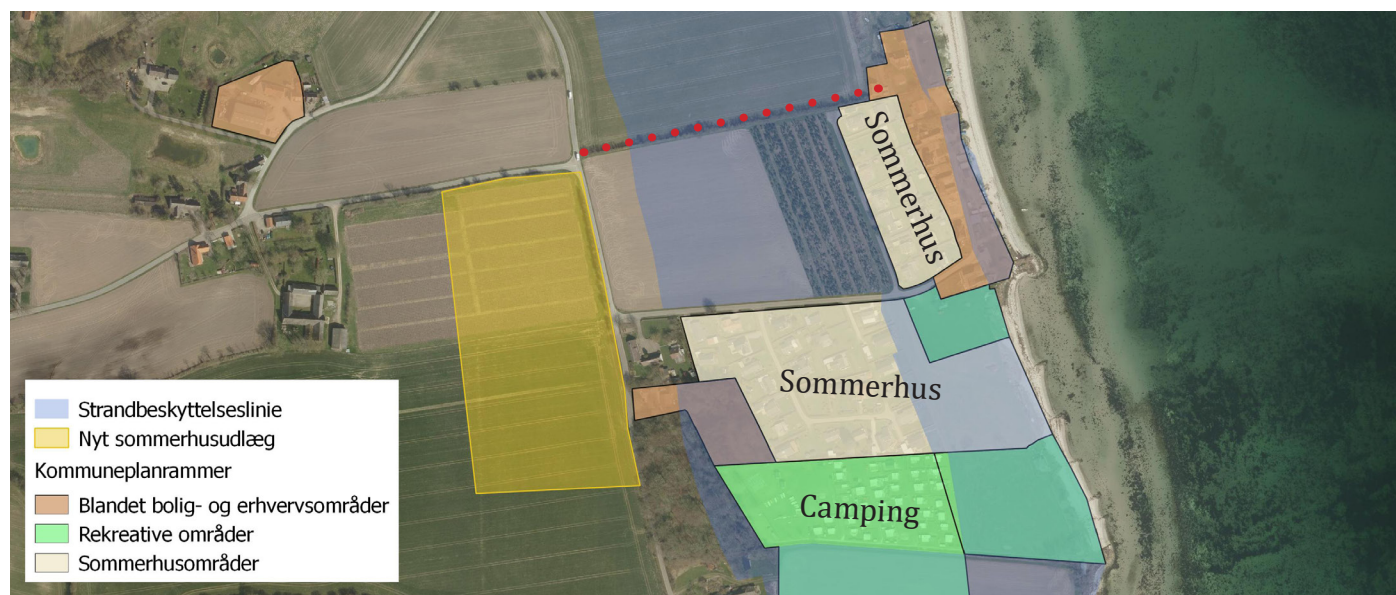

2. Revsøre

Revsøre er et mindre område, som hovedsageligt består af et eksisterende sommerhusområde, en campingplads og et lille landsbyområde. Revsøre ligger midt mellem Nyborg og Svendborg og inden for kort afstand (12 km) til kommunens udpegede turistcenter Lundeborg.

Nyt sommerhusområde

Det ønskede udlæg ligger bag ved det eksisterende sommerhusområde – Revsøre Sommerby. Fra udlægget er der let adgang til en børnevenlig sandstrand og ved en nærmere planlægning kan endnu en adgang til stranden sikres (se rød stiplede markering).

Grundet Revsøres beliggenhed forventes det, at sommerhusgæsterne vil understøtte den lokale vækst både i Svendborg Kommune og Nyborg Kommune.

Udlægget udgør ca. 3,6 ha. og det vurderes, at der ca. kan indpasses 38 sommerhuse.

Natur og landskabsinteresser ved Revsøre

Området er udpeget på Grønt Danmarkskort til at udgøre "økologiske forbindelser". Området er udpeget til økologisk forbindelse af hensyn til klokkefrøer. Det vurderes muligt ved nærmere planlægning for sommerhusområdet, at indarbejde et hensyn til klokkefrøer.

Der er ingen naturinteresser eller særlige landskabsinteresser, som er til hindre for det ønskede udlæg.

Udsigt fra udlægget

Svendborg
Kommune